

RAVI

Ravinteet satoon – vesistöt kuntoon

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

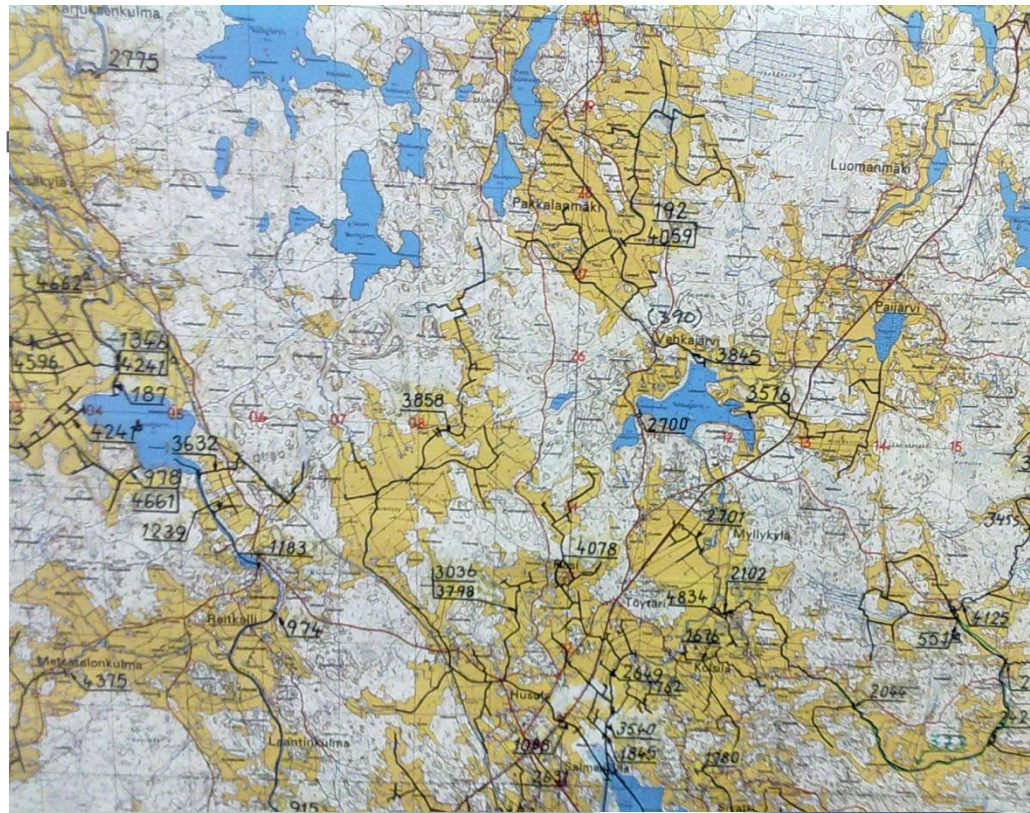

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Peruskuivatushankkeet on toteutettu valtion työnä – kunnossapitovastuu on jäänyt ojitus-, yms. yhtiöille

- yhtiöitä on Kaakkois-Suomessa noin 4000 kpl
- suurin osa yhtiöistä ei toimi aktiivisesti, mutta ne ovat juridisesti olemassa ja niillä on vastuita vähintään osakkaita kohtaan
- peltojen peruskuivatuksen tarve ei ole hävinnyt
- ojituksen ympäristövaikutuksia voidaan hallita hyvällä suunnittelulla

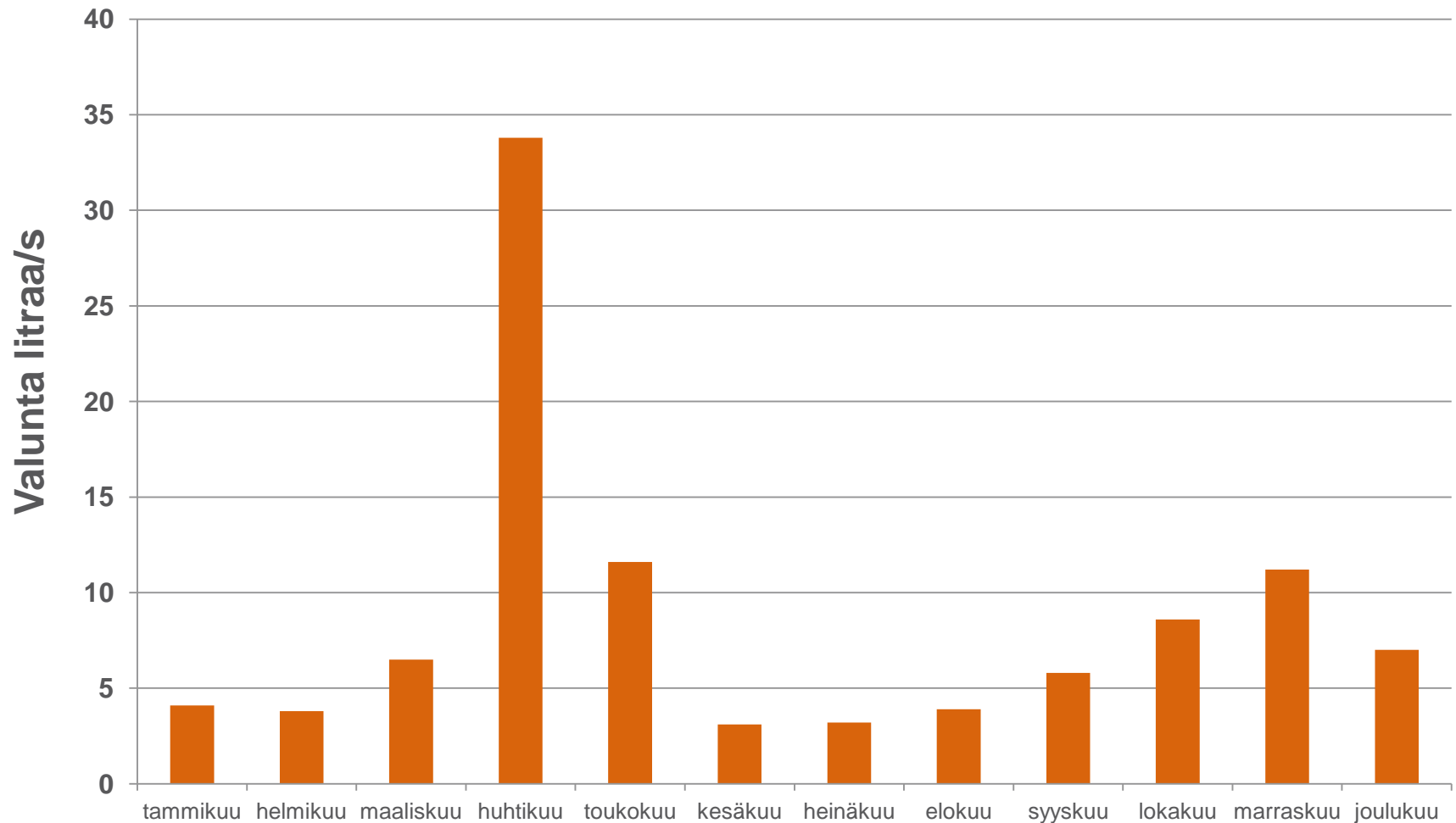

Peltojen kuivatusjärjestelmä

- Peltojen kuivatus jaetaan peruskuivatukseen ja paikalliskuivatukseen
- Peruskuivatuksella tarkoitetaan maankuivattamiseksi suoritettavaa valtaojien perkausta, pienehköjä pengerryksiä ja purojen vedenjohtokyvyn parantamista
- Paikalliskuivatuksella tarkoitetaan piiri-, sarka- ja salaojitusta
- Toimiva paikalliskuivatus edellyttää tehokasta peruskuivatusta

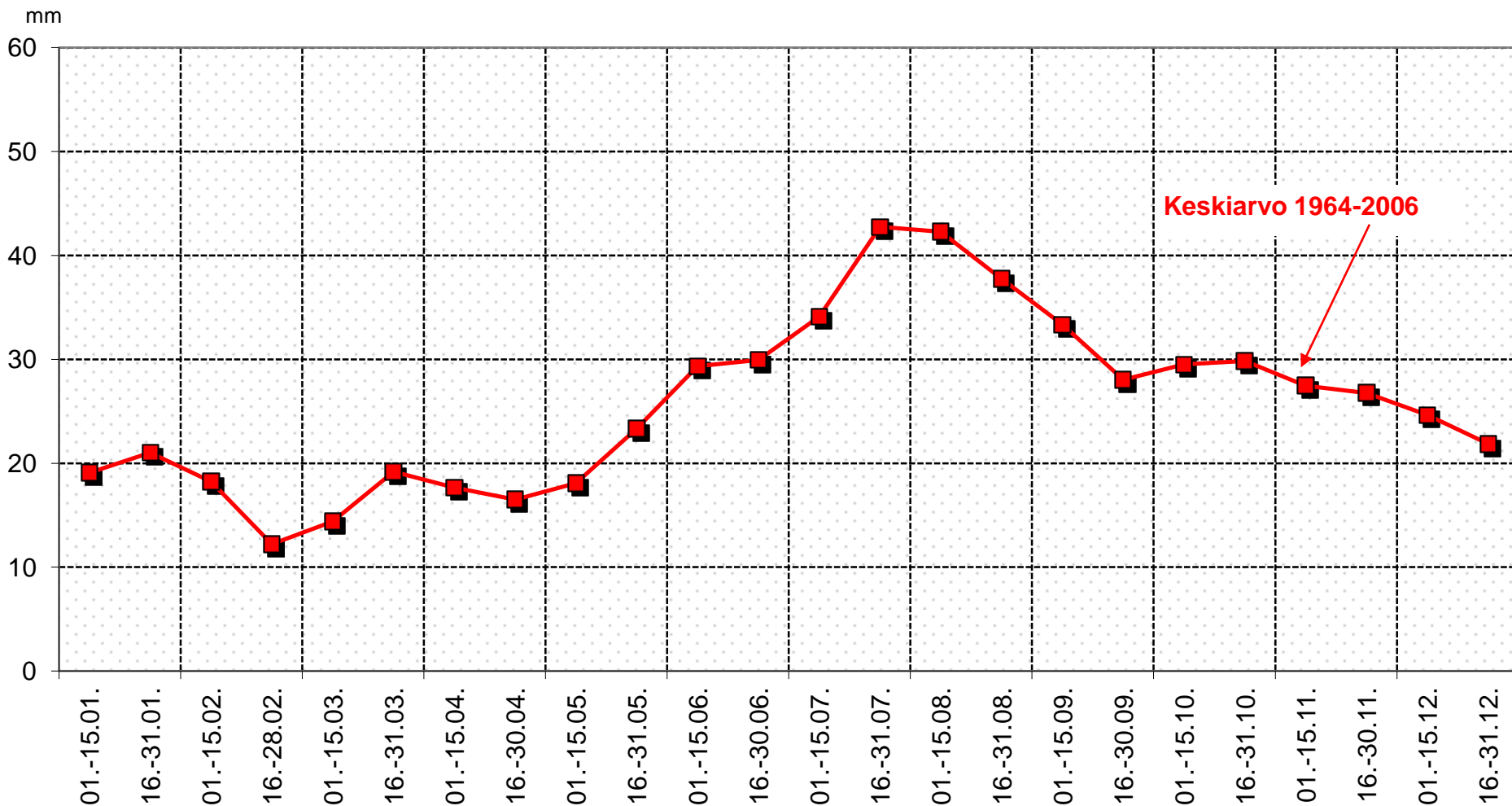

Kuukausittainen keskivalunta, Niittyjoki (Kouvola)

Kymijoen valuma-alueen keskimääräiset sademäärät puolikuukausittain

Toimiva kuivatus on edellytys tuottavalle ja ympäristöystävälliselle viljelylle

- Keväällä pellot on saatava kylvökuiviksi riittävän nopeasti
- Syysateiden aikana peltojen on oltava niin kuivat, että ne kantavat korjuukoneet
- Kesätulvat johtavat satomenetyksiin
- Huono kuivatus aiheuttaa maan tiivistymistä ja maan rakenteen ongelmia
- Ongelmat kuivatuksessa johtavat satomenetyksiin ja ravinteiden heikkoon hyödyntämiseen
- Jatkuvasti liian korkealla oleva vedenpinta johtaa kuivuudelle alttiin pintajuuriston syntyyn
- Maan tiivistyminen ja huono maan rakenne lisäävät pintavaluntaa ja fosforin huuhtoutumista vesistöihin
- Hyödyntämättä jääneet ravinteet ja peltojen tulviminen aiheuttavat vesistökuormitusta

Kuivatus vesistökuormituksen kannalta

- Ravinteet kulkeutuvat ojiin veden mukana pääasiassa pinta-
valuntana tai salaojien kautta
- Hyvin toimiva kuivatus parantaa maan rakennetta ja vesitaloutta =>
kuormitusriski pienenee ja sato paranee
- Runsas pintavalunta etenkin kasvipeitteettömällä pellolla lisää
eroosiota ja kiintoaineen mukana vesiin kulkeutuvan fosforin määrää
- Toimiva salaojitus yleensä vähentää fosforikuormitusta, mutta lisää
typpikuormitusta
- Ojien kaivaminen aiheuttaa aina lisäkuormitusta, jota voidaan
vähentää mm. luonnonmukaisilla vesirakennusmenetelmillä,
kosteikoilla ja laskeutusaltailla.
- Vaikeasti kuivatettavilla peltolohkoilla kannattaa harkita pellon
vaihtoehtoisia käyttömuotoja (esim. suojavyöhyke,
luonnonhoitopelto, hoidettu viljelemätön...)

Pellon kunto vaikuttaa satoon ja vesistökuormitukseen

- Hyvän maan rakenteen keskeiset elementit
 - Toimiva kuivatus
 - Tarvittaessa kalkitus
 - Monipuolinen viljelykierto ja eloperäiset maanparannusaineet
 - Märällä pellolla ajamisen välttäminen ja ajokertojen vähentäminen
 - Maan rakenteen suunnitelmallinen hoitaminen

Mitä uusi vesilaki edellyttää ojittajalta

- Oikeus maan käyttöä haittaavan veden poistamiseksi säilyi ojituksen lähtökohtana
- Ojitus ei saa pilata tai muuttaa vesistöjä
- Uudesta ojituksesta tai uoman merkittävästä suurentamisesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus ELY-keskukselle (60 vuorokautta etukäteen)
- Luonnontilaisia puroja ja noroja ei saa kaivaa ilman lupaa.
- Kunnossapidon laiminlyönnin vuoksi, myös aiemmin kaivettu uoma on voinut muuttua takaisin luonnonuomaksi.